

Záznam z jednání Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách konaného dne 17. září 2020

Místo schůze: Praha, Strakova akademie, Nábřeží Edvarda Beneše 4,
Zasedací místnost Starý tiskový sál (od 10:00 do 13:00 hod.)

Přítomné členky a členové (zástupkyně a zástupci členek a členů s hlasovacím právem):

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Berkovec Jiří	MZd
2.	Bělohávková Kateřina	MV
3.	Holušová Barbora	IC Praha
4.	Hurychová Eva	nezávislá odbornice
5.	Chaloupková Jaroslava	Acorus
6.	Ježková Veronika	nezávislá odbornice
7.	Jonitová Bronislava <u>zastupuje:</u> Martykánová Radka	MO
8.	Krpálková Jindřiška	Pro Dialog
9.	Marvánová Vargová Branislava (předsedkyně)	nezávislá odbornice
10.	Poláková Jitka (místopředsedkyně)	proFem, Česká ženská lobby
11.	Prokopová Zdena	ROSA – centrum pro ženy
12.	Spoustová Ivana <u>zastupuje:</u> Spousta Ondřej	advokátka
13.	Vitoušová Petra	Bílý kruh bezpečí

Omluveny/i:

	Příjmení a jméno	Organizace:
1.	Bálková Pavla	MSP
2.	Čechová Jitka	Persefona
3.	Jůzová Kotalová Kristýna	MPSV
4.	Levová Jana	Spondea
5.	Laurenčíková Klára	Univerzita Karlova
6.	Potměšil Jan	nezávislý odborník
7.	Trávníček Zdeněk	nezávislý odborník
8.	Viktorinová Lucie	MŠMT
9.	Vojtíšková Martina	Asociace pracovníků intervenčních center ČR
10.	Vrbický Jan	MPSV

11.	Wünschová Petra	Centrum LOCIKA
-----	-----------------	----------------

Hostky/é:

	Příjmení a jméno	Organizace:
1.	Fuchs Miroslav	MPSV
2.	Koldinská Kristina	Právnická fakulta Univerzity Karlovy
3.	Moree Dana	Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy
4.	Mosleh Jolana	Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR
5.	Nyklová Blanka	Sociologický ústav AV ČR
6.	Pokorná Dana	proFem

Tajemník výboru: *Pavlíček Michal*

Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Rada“): *Šafařík Radan, Kalenská Petra*

Z celkového počtu **24** členů a členek bylo v době zahájení jednání Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (dále jako „Výbor“) přítomno **11** osob s hlasovacím právem. Výbor nebyl usnášení schopný.

Návrh programu jednání:

1. Úvod a schválení programu;	B. Marvánová Vargová
2. Informace o plnění úkolů z posledního jednání a aktuální činnosti Sekretariátu;	M. Pavlíček, R. Šafařík
3. Návrh novely trestního zákoníku a zákona o obětech trestných činů;	P. Kalenská V. Ježková
4. Problematika asistovaného setkávání;	J. Krpálková
5. Informace o plnění doporučení Výboru ke covid-19 a připravovaných opatřeních na další období ze strany rezortů;	J. Vrbický, K. Bělohávková, L. Berkovec
6. Vyhodnocení dopadů pandemie covid-19 na osoby ohrožené domácím a sexuálním násilím na základě dat;	D. Moree, B. Nyklová,
7. Informace o přípravě standardů kvality specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí;	B. Marvánová Vargová
8. Různé.	Členové a členky Výboru

Ad bod 1 – Úvod a Schválení programu;

B. Marvanová Vargová zahájila jednání Výboru a představila návrh programu.

K návrhu programu nikdo z přítomných členů a členek nevznesl připomínku.

Ad bod 2 – Informace o plnění úkolů z posledního jednání a aktuální činnosti Sekretariátu;

M. Pavlíček představil shrnutí plnění úkolů od posledního jednání Výboru. Na minulém jednání byla řešena výzva Evropské komise k zapojení ČR do mezinárodního šetření ohledně genderově podmíněného násilí. Usnesení Výboru směřující k zajištění zapojení ČR do mezinárodního šetření Eurostatu ohledně genderově podmíněného násilí bylo dle domluvy přeformulováno, doplněno o odůvodnění a zasláno Výboru k hlasování per rollam. Podnět byl Výborem schválen per rollam 24. června. Zmocněnkyně vlády pro lidská práva H. Válková následně odeslala dopis ČSÚ s výzvou ohledně zapojení se do šetření. V rámci jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů 24. července ČSÚ informoval, že z důvodu omezených kapacit se do výzkumu sice nemůže zapojit, ale je ochotný na výzkumu spolupracovat. Rada reagovala usnesením, v rámci kterého uložila Úřadu vlády ČR, aby zajistil zapojení ČR do průzkumu EU genderově podmíněného násilí. V návaznosti na toto usnesení byl osloven Institut pro kriminologii a sociální prevenci (dále jako „IKSP“), s kterým proběhla začátkem září schůzka, na kterou by měla navazovat další schůzka s IKSP a ČSÚ. Plán činnosti Výboru na léta 2020 – 2021 byl dle domluvy na posledním jednání odeslán Výboru k hlasování per rollam a schválen 30. června. Informace o kampani ÚV ČR ke zvýšení informovanosti veřejnosti o dostupné pomoci během pandemie covid-19 a souvisejících opatření byla dle domluvy na posledním jednání odeslána Výboru jako příloha zápisu z minulého jednání. Posledním úkolem z posledního jednání bylo zařadit problematiku asistovaného setkávání na program jednání Pracovní skupiny pro práci s dětmi ohroženými násilím v rodině a současně zajistit dostatečný prostor pro tuto problematiku na příštím jednání Výboru. Téma byla projednáno na jednání pracovní skupiny dne 24. června a bylo zařazeno i na program dnešního jednání.

M. Pavlíček následně seznámil přítomné s aktuální činností Sekretariátu. V průběhu června – srpna probíhalo zejména vypořádání připomínek rezortů a finalizace Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030. Materiál by měl být předložen do meziresortního připomínkového řízení v příštích několika týdnech. Současně probíhají přípravy online konference „Násilí na ženách a pandemie covid-19“, která proběhne u příležitosti mezinárodního dne boje proti násilí na ženách 25. listopadu.

R. Šafařík následně informoval o termínu dalšího jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů (20. července od 17:00) a posunu termínů vypsání výzev v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí v rámci Norských fondů. Za ÚV ČR byly odeslány podklady MF k vyhlášení 1. výzvy na podporu specializovaných služeb.

V průběhu projednávání tohoto bodu dorazily člen J. Berkovec a členka J. Krpálková. Počet přítomných osob s hlasovacím právem stoupl na 13. Výbor se stal usnášeníschopným.

B. Marvánová Vargová dále informovala o schůzce předsednictva Výboru a sekretariátu s D. Protopopovou ohledně krizové péče pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí. V rámci schůzky byla projednávána zejména nutnost propojení a návaznosti sítě zdravotních krizových služeb se sítí sociálních služeb v této oblasti.

Ad bod 3 – Návrh novely trestního zákoníku a zákona o obětech trestných činů;

P. Kalenská informovala o obdržení návrhu připomínek ze strany neziskových organizací k návrhu novely trestního zákoníku a zákona o obětech trestných činů a uplatněných připomínkách za ÚV ČR.

V. Ježková následně představila návrhy na změnu legislativy pro oblast pomoci obětem trestných činů, a to zejména zákona o obětech trestných činů (blíže viz příloha č. 1 zápisu).

K. Bělohlávková informovala o tom, že poslanecká sněmovna bude aktuálně projednávat novelu přestupového zákona.

J. Poláková se vyjádřila v tom smyslu, že změna nepřipustných otázek v rámci vypořádání připomínek k uvedenému zákonu je nedostatečná. Min. dalších 5 let zákon podle ní nebude k úpravám otevřen, přičemž zásadní témata jako jsou např. zmocnění či finanční kompenzace ze strany státu zůstávají ošetřena nedostatečně.

Následovala diskuze ohledně problematických oblastí aplikace zákona o obětech trestných činů v praxi. Výbor se shodl, že v rámci této problematiky je třeba zejména šířit osvětu mezi začínající státní zástupce a zástupkyně a soudce a soudkyně.

Ad bod 4 – Problematika asistovaného setkávání;

J. Krpáková shrnula aktuální problémy v oblasti asistovaného setkávání, zejména v souvislosti s neukotveností této problematiky v zákoně o sociálně-právní ochraně dětí. Řada osob má podle ní dojem, že asistovaný kontakt naplňuje práva rodičů, na prvním místě však musí vždy být právo a zájem dítěte. Cílem je okamžité zastavení násilí v rodině a podpora otevřeného přístupu k oběma rodičům. Opatrovnické soudy by se měly zabývat otázkou kdy a jak asistovaný kontakt nastavit, jakou by měl mít formu, případně zda zakázat styk rodiče s dítětem úplně. Ne vždy se tak ale děje a soudy posílají rodiče se domluvit. Asistovaný kontakt má nastoupit tam, kde domluva rodičů není možná. Domluva mezi oběti domácího násilí a násilnou osobou není vhodná. Soudci a soudkyně často rozhodují dle znaleckých posudků, čímž vzrůstá ještě více důležitost jejich kvality. Soudci a soudkyně si často nepřečtou spis a nezjistí, že násilí v rodině hrálo velkou roli a že např. běží trestní řízení. Mediátoři a mediátorky pak provádí svou práci a nepřihlíží k tomu, zda oba partneři jsou schopni vyjednávat. V minulém roce se v této souvislosti otevřely dvě zásadní otázky. První z nich je GDPR, resp. rozpor, zda je vůbec možné informovat o tom, co v rodině probíhá. Druhou otázkou je stanovisko MPSV k asistovanému setkávání, které bylo rozesláno OSPOD. Pracovníci a pracovnice OSPOD nabyli dojmu, že asistované kontakty pod ně nespádají a řada organizací se vydělila, že nebudou asistované kontakty dále realizovat. V nejbližší době je potřeba, aby MPSV vyjasnilo nejednoznačnou situaci: co to je asistovaný kontakt, komu je určen a jakým způsobem má být financovaný. V této souvislosti je potřeba požadovat úpravu zákona o sociálně-právní ochraně dětí, jasné zakotvení asistovaných kontaktů, financování a ochrany této práce. V období šíření koronaviru se tyto problémy jeví naléhavější než kdy jindy. Tlak na předávání dětí a absence asistovaných kontaktů tak může způsobit nelogická rozhodnutí soudu.

Následovala diskuze Výboru o problematických aspektech ukotvení asistovaných kontaktů a související praxe opatrovnických soudů a OSPOD. J. Krpáková následně představila návrh usnesení Výboru:

Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

vyzývá MPSV k bezodkladnému ustavení pracovní skupiny odborníků a odbornic zahrnující i osoby, které se věnují v praxi asistovaným kontaktům, zejména v případech násilím ohrožených dětí, s cílem analyzovat aktuální stav problematiky a navrhnout standardy této práce, metodickou podporu a případně návrhy novelizace zákona č. 359 /1999 Sb. O sociálně-právní ochraně dětí a dalších souvisejících zákonů.

O návrhu usnesení následně proběhlo hlasování: 13 pro, 0 proti, 0 se zdržel/a. Návrh usnesení byl schválen.

Ad bod 5 – Informace o plnění doporučení Výboru ke covid-19 a připravovaných opatřeních na další období ze strany rezortů;

M. Pavlíček v úvodu bodu jednání omluvil J. Vrbického z důvodu neodkladných pracovních povinností.

K. Bělohlávková informovala o plnění doporučení Výboru ke covid-19 a připravovaných opatřeních na další období ze strany MV (blíže viz příloha č. 2 zápisu). Policie ČR od 1. září přistoupila opět k směnnému provozu. Počty vykazání za jednotlivé měsíce jsou následující: 109 (květen), 108 (červen), 91 (červenec), 72 (srpen). Celkový počet vykazání za toto období je obdobný jako za předešlé 4 měsíce a stejné období v minulém roku. Objevují se spíše místní problémy ve vykazování. V říjnu proběhla porada metodiků pořádkové služby a APIC. Celorepubliková porada do konce roku bohužel nebude možná.

J. Poláková k tomu uvedla, že zašle příklady jednotlivých excesů, tak aby bylo možné je prodiskutovat s příslušnými metodiky či metodickami. Intervenční centrum proFem eviduje za srpen výraznější pokles vykazání. Obává se, že počty případů domácího a sexuálního násilí začnou narůstat s další vlnou pandemie. Současně uvedla, že počet vykazání není ideálním ukazatelem celkového nárůstu násilí v rodinách během pandemie. O nárůstu násilí svědčí zejména nárůst nízkoprahových kontaktů pomáhajících organizací během pandemie.

J. Mosleh informovala o opatřeních v rámci činnosti Policie ČR. Aktuálně přestalo platit usnesení vlády ČR pro vyhrazení míst pro oběti domácího násilí a násilné osoby. Ohledně spolupráce a vyčlenění objektů ze strany státu byly osloveny hygieny. Vykazání by mělo fungovat standardně.

K. Bělohlávková doplnila, že aktuálně byla vyhlášena výzva pro podávání grantových žádostí v rámci dotačního programu MV zaměřeného na práci s násilnými osobami, a to do 30. září.

B. Holušová uvedla, že Intervenční centrum Praha za poslední měsíc eviduje pouze 5 vykazání. Komunikace s ohroženými osobami nebyla ze strany OSPOD a Policie ČR často vhodná. Tato problematika byla řešena s pražským metodikem. Interdisciplinární setkání byly plánovány, ale OSPOD ani Policie ČR nejsou na online setkávání bohužel technicky vybaveni. Intervenční centrum Praha se proto soustředí na komunikaci a přípravu materiálů pro odborníky a odbornice v pomoci obětem.

K. Bělohlávková k tomu dodala, že možnost online konferenčních hovorů se MV podařilo zajistit až před týdnem. Doporučenou platformou je aplikace Webex.

J. Poláková k tomu uvedla, že je potřeba připravit Policii ČR na tuto eventualitu a vyzvat ji k větší komunikaci s intervenčními centry a dalšími pomáhajícími organizacemi. Existuje možnost, že aktuální situace ohledně covid-19 bude dlouhodobá.

J. Berkovec informoval o plnění doporučení Výboru ke covid-19 a připravovaných opatřeních na další období ze strany MZd (blíže viz příloha č. 3 zápisu). Z dalších plánovaných opatření uvedl iniciativu Rady vlády duševní zdraví a dopady krizí směřující k mapování služeb pomoci v souvislosti s pandemií covid-19 a nárůstem domácího násilí během pandemie ve spolupráci s MPSV. MPSV má za úkol posílit krizové linky pro osoby ohrožené domácím násilím. D. Protopová pak zřídila pracovní skupinu ke zřízení sítě krizových center, jejichž cílovou skupinou by měly být mj. oběti domácího a sexuálního násilí.

J. Chaloupková se dotázala na zpracování podnětů k postupům sociálních a zdravotních služeb během pandemie, k jejichž zasílání vyzval na minulém jednání J. Vrbický. Řada aktuálních protipandemických podmínek nelze v rámci služeb splnit a hrozí jejich zavření.

Z. Prokopová potvrdila, že v rámci azylového domu nelze zcela oddělit nakažené osoby, např. z důvodu společných toalet apod. Oběti mají strach a jejich zájem o tyto služby klesá. Možností je vyčlenit místnost pro osoby s příznaky, ale za plného provozu to nelze.

J. Chaloupková doplnila, že v zařízení Acorus pracují sociální pracovníci a pracovnice, kteří a které sice dostali obleky, ale už nedostali návod, jak s nimi zacházet. V tomto ohledu by byly potřeby minimální pokyny pro služby sociální péče.

B. Marvánová Vargová k tomu dodala, že aktuálně nemohou v Rose přijmout klientky ani po negativním testu, neboť potvrzení od doktorky oběti dostanou např. až za 3 dny. Prodlěva pak může znamenat i ohrožení na životě. Bez upřednostnění potřeb a situace obětí propadnou systémem. Řada z nich není ohrožena zdravotně, ale hledá zejména bezpečí. Jedná se tedy zejména o služby na sociálně–zdravotním pomezí. Navrhuje proto doporučit MPSV užší spolupráci s MZd na vytvoření propojené a návazné sítě těchto služeb.

Ad bod 6 – Vyhodnocení dopadů pandemie covid-19 na osoby ohrožené domácím a sexuálním násilím na základě dat;

B. Nyklová a D. Moree představily aktuální výstupy kvalitativního výzkumu dopadů pandemie covid-19 na osoby ohrožené domácím násilím (bližší viz příloha č. 4 zápisu).

Ad bod 7 – Informace o přípravě standardů kvality specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí;

B. Marvánová Vargová informovala přítomné o tom, že pracovní skupina aktuálně dokončuje revizi standardů kvality specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí. Vzhledem k časové tísní bude bližší informace o standardech zařazena na jedno z příštích jednání Výboru. Členové a členky Výboru dostanou materiál v dostatečném předstihu před jednáním k připomínkám.

Ad bod 7 – Různé.

B. Marvánová Vargová a J. Poláková vyzvaly přítomné k zprostředkování kontaktů v oblasti soudnictví pro další fázi kvalitativního výzkumu dopadů pandemie covid-19 na osoby ohrožené domácím násilím.

J. Poláková navrhla zařadit na program jednoho z příštích jednání představení projektu Institutu restorativní justice v oblasti domácího násilí.

Termín příštího setkání Výboru byl stanoven na 17. prosince 2020 od 10:00 na Úřadu vlády ČR.

Shrnutí úkolů a závěrů jednání Výboru:

- Zajistit termín a místnost pro příští jednání Výboru (M. Pavlíček)
- Zařadit na program jednoho z příštích jednání představení projektu Institutu restorativní justice v oblasti domácího násilí (M. Pavlíček)
- Zařadit na program jednoho z příštích jednání informaci o přípravě standardů kvality specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí (M. Pavlíček)
- Zprostředkovat kontakty v oblasti soudnictví pro další fázi kvalitativního výzkumu dopadů pandemie covid-19 na osoby ohrožené domácím násilím (členové a členky Výboru)

Jednání bylo ukončeno v 13:15.

Schválila:

B. Marvanová Vargová, předsedkyně Výboru

Zapsal: M. Pavlíček, sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů.